

Nr 345.

Av herr **Lindblom m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa anslag till universiteten och den medicinska undervisningen m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 272 har föreslagits bl. a. upprättande av en professur vid universitetet i Uppsala i kyrkohistoria med missionshistoria. Den föreslagna formuleringen »kyrkohistoria med missionshistoria» tillvaratager dock icke det intresse, som i samtliga instanser för frågans tidigare behandling klart ådagalagts, nämligen att tillförsäkra ämnet *missionshistoria* en självständig ställning vid teologiska fakulteten i Uppsala. Universitetskanslern finner i likhet med andra instanser det angeläget att missionshistoriens ställning tryggas, och han har därför dragit den slutsatsen att den föreslagna professurens namn bör vara »kyrkohistoria, särskilt missionshistoria, med hänsyn till den ställning som man önskar bereda just missionshistorien». Teologiska fakulteten i Lund och styrelsen för Sveriges förenade studentkårer framhålla likaledes önskvärdheten av att professuren benämnes »kyrkohistoria, särskilt missionshistoria».

Naturligtvis kan det synas vara endast en strid om ord, huruvida den föreslagna professuren skall benämnas kyrkohistoria med missionshistoria eller kyrkohistoria, särskilt missionshistoria. Att så emellertid icke är fallet framgår med all önskvärd tydlighet av Universitetsberedningens utredning i fråga om universitetens verksamhet och organisation. (Statens off. utredn. 1937: 36 s. 19). I överensstämmelse med denna utredning innebär formuleringen kyrkohistoria med missionshistoria att man anser sig kunna eftergiva kravet på professorskompetens i missionshistoria. Det egendomliga inträffar nu, att ehuru motiveringen för lärostolen i samtliga instanser syftar till att inrätta en ordinarie professur i missionshistoria, så kommer genom den föreslagna ämnesformuleringen missionshistorien att definitivt undanskjutas av ämnet kyrkohistoria, som redan är representerat av ordinarie professur vid ifrågavarande fakultet i Uppsala. Den ursprungliga, klart uttalade intentionen att trygga missionshistoriens ställning har här icke tillvaratagits. Denna intention kan enligt vår mening fullföljas endast om ämnesformuleringen ändras till kyrkohistoria, särskilt missionshistoria.

Den missionshistoriska forskningen har under senaste årtiondena klart ådagalagt sin stora teoretiska och praktiska betydelse. Missionsvetenskapen söker utforska den idéhistoriskt betydelsefulla brottningen mellan kristendomen och de andra världsreligionerna samt kontakten mellan den väster-

ländska civilisationen och de färgade folkens kulturella och sociala liv. Den riktar uppmärksamheten på en världspolitiskt så aktuell frågeställning som den moderna asiatiska och afrikanska nationalismens sociologiska och andliga förutsättningar. Som 1945 års universitetsberedning framhållit träder missionshistorien härigenom i nära kontakt med religionshistorien, och samarbetet mellan dessa båda discipliner har också visat sig vara till ömse- sidigt gagn.

Den svenska missionsväckelsen är en av vårt lands stora folkrörelser, buren som den är av såväl frikyrkliga som kyrkliga intressegrupper. Det synes därför vara ett i djupaste mening demokratiskt krav att denna folkrörelse ägnas den uppmärksamhet som inrättandet av en universitetsprofessur i ämnet innebär. Missionsforskningen har också visat sig kunna stimulera den inomsvenska och mellanfolkliga ekumeniken. Av nationell betydelse är att denna forskning på ekumenisk basis samordnar materialet från de svenska och utländska missionsorganisationerna och därigenom möjliggör att vårt land även i detta sammanhang blir representerat i den internationella kulturdebatten.

Departementschefen framhåller, att hans ställningstagande vid valet mellan de båda ämnesformuleringarna — kyrkohistoria *med* missionshistoria eller *särskilt* missionshistoria — betingas av att han under hand inhämtat att vissa garantier numera lära ha ställts för att insamlingsvägen en professur i enbart missionshistoria skall komma till stånd. Här hänvisa vi till särskild skrivelse från Svenska missionsrådet, vilken skrivelse kommer att överlämnas till vederbörande utskott. Av denna framgår tydligt att den antydda möjligheten att på detta sätt garantera en missionsprofessur icke föreligger.

Med stöd av vad ovan anförts hemställa vi,

att föreslagna ämnesformuleringen för ovan angivna professur ändras till »kyrkohistoria, särskilt missionshistoria».

Stockholm i juni 1947.

E. A. Lindblom. Jones Erik Andersson. Verner Söderkvist.

B. A. Nilsson. Erik Arrhén.